

**Programul "Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor"
finanțat prin Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021**

Lista de întrebări și răspunsuri pentru Apelul "Dezvoltare locală"

Întrebarea nr. 1: În textul apelului este precizată necesitatea studiului de fezabilitate/DALI. Sunt necesare ambele (și SF și DALI?) sau doar un document la alegerea aplicantului?

Răspuns: În cazul în care proiectul include "lucrări de construcții care necesită autorizație, PP va anexa în mod obligatoriu studiu de fezabilitate (SF)/ (sau) DALI); (textul apelului, capitolul 3.1 "Verificare formală", "Criterii de conformitate administrativă").

Întrebarea nr. 2: Consultarea grupurilor țintă, organizarea unor întâlniri cu participarea cât mai reprezentativă din partea actorilor locali în domeniu este obligatorie sau doar recomandată?

Răspuns: Pentru acest apel nu este obligatorie consultarea directă a membrilor grupului tinta/ altor actori locali, dacă sunt suficiente date care să susțină necesitatea și oportunitatea implementării proiectului propus pentru grupul tinta vizat. Însă, așa cum reiese și din grila de evaluare a proiectelor depuse, acest aspect poate fi punctat suplimentar de evaluator.

Întrebarea nr. 3: O activitate prin care se creează locuri de muncă și apoi sunt puse în circuitul economic produsele realizate prin intermediul acelor locuri de muncă este eligibilă?

Răspuns: Conform prevederilor textului apelului, capitolul 2.8 "Activități eligibile", pct. A2 "Ocupare", paragraful 2, măsurile de promovare și sprijin a activității de dezvoltare antreprenorială se pot desfășura până la înființarea întreprinderii ("...anterioare înființării întreprinderii"), fără a fi realizate activități care pot fi asociate ajutorului de stat și ajutorului de minimis. Potrivit prevederilor legale, activitățile privind realizarea de produse/ servicii generatoare de venituri pentru PP și partenerii de proiect, finanțate din surse externe, în perioada de derulare a proiectului și în perioada de sustenabilitate a acestuia, nu sunt eligibile.

Întrebarea nr. 4: O episcopie (instituție de cult), de utilitate publică, acreditată ca furnizor de servicii sociale, cu un serviciu social licențiat conform legii, este eligibilă pentru a depune proiecte?

Răspuns: Conform textului apelului, promotori de proiect eligibili sunt: organizații neguvernamentale (ONG-uri), entități publice, asociații ale autorităților locale. În nota de subsol nr. 14 (pag. 7) este specificat faptul că instituțiile religioase nu sunt considerate ONG-uri. Prin urmare, instituțiile de cult nu sunt promotori de proiect (PP) eligibili.

Întrebarea nr. 5: Cum se calculează valoarea proiectelor aflate în curs de implementare?

Răspuns: Pentru proiectele în curs de implementare, va fi luat în calcul bugetul alocat și gestionat în perioada luată în considerare la evaluarea criteriului de eligibilitate privind experiență anterioară (în ultimii 5 ani anteriori depunerii prezentei propunerii de proiect).

Întrebarea nr. 6: Un proiect care va folosi ca sursă de finanțare, în perioada de sustenabilitate, contribuția beneficiarului și/sau după caz a familiei acestuia, alături de alte surse de finanțare prevăzute de lege pentru serviciile

sociale, așa cum este precizat în Legea Asistenței Sociale 292/2011, Art.39 lit.c, va avea caracter economic și generator de venituri?

Răspuns: Dacă, pe pe durata implementării proiectului, toate cheltuielile sunt asigurate conform bugetului aprobat al proiectului (anexa a contractului de finanțare), pe parcursul perioadei de sustenabilitate costurile aferente realizării activităților de proiect vor fi asigurate conform legislației în vigoare și cu respectarea prevederilor din Ghidul aplicantului, subcapitolul 5.3. "Condiții generale de eligibilitate a cheltuielilor - Ajutorul de stat" (pag 17): "Promotorul de proiect și partenerii se vor asigura că finanțarea publică solicitată prin prezentul proiect nu intra sub incidența normelor procedurale și de fond aplicabile privind ajutorul de stat, respectiv că activitățile finanțate, ce urmează a fi desfășurate, nu au caracter economic și nu vor genera venituri pe parcursul implementării sau pe parcursul perioadei de sustenabilitate, iar finanțarea alocată în vederea implementării proiectului nu este de natură să aducă un avantaj care să afecteze concurența pe piață și comerțul intra-comunitar". De asemenea, în textul apelului (Vezi subcapitolul 2.11 "Durabilitatea proiectului"), se menționează: "PP va trebui să demonstreze capacitatea de a utiliza rezultatele și după încheierea finanțării și, după caz, să preia costurile de susținere a serviciilor înființate/ dezvoltate prin proiect". În vederea verificării aspectelor menționate mai sus, PP va elabora un plan privind asigurarea sustenabilității proiectului, cu accent pe modul în care activitățile vor continua și după închiderea proiectului, cu detalii referitoare la aspectele financiare și de management. PP va ține cont de faptul că scopul este promovarea sustenabilității proiectului și asigurarea faptului că sprijinul financiar acordat proiectului generează beneficii maxime grupului țintă și beneficiarilor finali, atât pe parcursul implementării proiectului, cât și în perioada de sustenabilitate. PP va lua în considerare de asemenea cerințele Regulamentului (art. 8.6, 8.14). Detaliile cu privire la modalitatea în care va fi asigurată sustenabilitatea proiectului vor fi descrise în cererea de finanțare, acestea urmând a fi evaluate potrivit criteriilor menționate în capitolul 3.2. "Evaluarea de conținut".

Întrebarea nr. 7: O mănăstire poate avea statut de colaborator în cadrul proiectului? În această calitate, o mănăstire poate pune la dispoziția proiectului o clădire aflată în proprietate și care se dorește a fi renovată?

Răspuns: Mănăstirea poate să aibă statutul de colaborator pentru a sprijini derularea proiectului, dar fără a avea alocat buget din grant. Potrivit Ghidului aplicantului, capitolul 2.5.2 "Componentă de construcții a proiectului", "dacă se solicita construcția sau renovarea/ reconstrucția unui spațiu destinat activităților cu beneficiarii este necesar ca proprietarul terenului și/sau al clădirii să pună la dispoziția proiectului bunul respectiv, atât pe perioada de derulare a proiectului, cât și pe o durată minimă 5 de ani, după aprobarea raportului final de către OP, iar PP/ partenerii, după caz, să se angajeze să preia costurile de sustenabilitate a proiectului". Prin punere la dispoziție se înțelege un contract încheiat între părți făcut în favoarea PP pe o perioadă de cel puțin 10 ani, astfel încât să fie îndeplinită și condiția privind sustenabilitatea prevăzută în documentele apelului. De asemenea, potrivit secțiunii 2.6. a textului de apel, "Acordul de colaborare este obligatoriu și va fi depus ca parte a aplicației în cazul în care respectivele entități sunt beneficiare ale componentei de infrastructură/ construcții".

Întrebarea nr. 8: Strategiile locale de dezvoltare/ planurile de acțiune aprobate la nivel local se referă și la strategiile județene (de exemplu: strategia de dezvoltare a județului, strategia județeană sectorială din domeniul serviciilor sociale) sau se referă strict la strategiile/ planurile localităților în care se desfășoară proiectul? Respectă acest criteriu de eligibilitate un proiect implementat la nivel județean, în cazul căruia grupurile țintă și activitățile aferente sunt identificate în cadrul strategiilor județene?

Răspuns: Da, strategiile județene sunt incluse. Potrivit textului apelului, vor fi finanțate cu prioritate acele proiecte care demonstrează că "(...) propun intervenții/ acțiuni/ măsuri incluse în planurile de dezvoltare locală și/sau alte strategii locale/ planuri adoptate la nivel local/ județean".

Întrebarea nr. 9: În categoria profesioniștilor și voluntarilor care lucrează cu grupuri vulnerabile sau interacționează cu aceștia pot fi incluși și profesioniști și voluntari ai altor entități decât cele reprezentate de partenerii de proiect (de exemplu: profesioniști ai colaboratorilor, profesioniști ai unor entități care nu sunt implicate în proiect nici ca partener, nici ca și colaborator)?

Răspuns: Da, potrivit textului apelului (capitolul 2.7 "Eligibilitatea grupului ținta și a beneficiarilor", ultimul paragraf, subpunctul 1), pot beneficia de activitățile proiectului și alți profesioniști și voluntari ai altor entități care lucrează cu grupuri vulnerabile sau interacționează cu acestea, fără a se limita la entitățile partenere.

Întrebarea nr. 10: Ce presupune că un promotor de proiect să aibă experiența în dezvoltare locală/reducerea sărăciei?

Răspuns: În Ghidul aplicantului, OP a stabilit definiția conceptului de dezvoltare locală ca fiind „un demers care are drept principal scop asigurarea pentru cât mai mulți oameni a accesului la servicii publice de calitate, în vederea creării premiselor unei creșteri economice incluzive.” Totodată, în conformitate cu indicatorii stabiliți prin Aria de program nr. 10 „Dezvoltare locală și reducerea sărăciei” obiectivul apelului este acela de contribui la „creșterea accesului grupurilor dezavantajate la servicii sociale, precum și la creșterea nivelului de satisfacție cu privire la calitatea acestora”. Astfel, vor putea fi finanțate prin prezentul apel proiecte care oferă servicii integrate pentru grupurile vulnerabile în cel puțin două dintre următoarele domenii: asistenta socială, educație, sănătate, ocupare și locuire. În acest context, experiența la care se face referire în textul Apelului vizează proiecte cu bugetele aferente prin care s-au asigurat unor grupuri vulnerabile servicii în domeniile asistenței sociale, educației, sănătății, ocupării, locuirii.

Întrebarea nr. 11: În vederea înființării serviciilor, este necesar să se achiziționeze un teren. Ce informații și/sau documente legate de respectivul teren trebuie să fie depuse împreună cu Cererea de finanțare? Dacă pe acest teren este construită o clădire care ar urma să fie demolată, costurile demolării urmând să rămână în sarcina PP din bugetul propriu (nu din bugetul proiectului), este acceptabilă achiziția acestui teren?

Răspuns: În cazul în care, pentru înființarea serviciilor sociale, este absolut necesară achiziționarea unui teren (cu justificarea aferentă în cererea de finanțare), odată cu dosarul cererii de finanțare se va depune o declarație urmând modelul secțiunii B din Anexa 11 a cererii de finanțare, costurile necesare acestei achiziții fiind bugetate în Anexa 1, Bugetul proiectului, Capitolul 3. Costuri pentru investiții. Pentru estimarea costurilor cu achiziția unui teren cu dimensiunile și caracteristicile de care proiectul are nevoie vor fi utilizate studii de piață.

În situația în care proiectul este aprobat, pe lângă alte condiții ce trebuie îndeplinite în scopul achiziționării, în conformitate cu Ghidul aplicantului, "Cumpărarea bunului imobiliar (clădire și/ sau teren) va fi aprobată anterior achiziției, în mod explicit, de OP, cu verificarea unor eventuale finanțări nerambursabile naționale sau de la donatori externi în ultimii 10 ani, care ar putea ridica suspiciuni de dublă finanțare". Demolarea/desființarea unei clădiri existente pe acest teren se poate realiza numai în baza unei autorizații de desființare, emisă în condițiile Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, și numai de către proprietarul terenului și clădirii. La depunerea proiectului PP nu trebuie să prezinte niciun document privind desființarea clădirii, pentru că aceasta nu este în proprietatea sa la momentul respectiv.

Alte aspecte importante de avut în vedere:

- valoarea alocată achiziției nu va depăși 10% din costurile totale eligibile ale proiectului, aceasta fiind inclusă în categoria costurilor de investiții la nivelul proiectului

- costurile pentru investiții, care cuprind și alte costuri conform documentelor de apel, vor fi rezonabile și proporționale în raport cu eficiența îndeplinirii obiectivelor (nu vor depăși 60% din valoarea totală a proiectului).

Acesta constituie criteriu de eligibilitate și nerespectarea acestui procent atrage după sine respingerea proiectului în etapa de evaluare formală

- pentru derularea tuturor achizițiilor, PP va respecta prevederile legislației naționale în domeniul achizițiilor publice. Detalii legate de prevederile legale naționale privind achizițiile pe care trebuie să le respecte PP și partenerii din România sunt prezentate în Anexa 3 a Ghidului aplicantului

- PP va avea în vedere o planificare cât mai realistă a duratei activității de achiziție teren/ eliberare de eventuale alte construcții / proiectare / amenajare a spațiului respectiv, astfel încât perioada de furnizare a serviciilor către beneficiari să asigure producerea efectelor așteptate și realizarea indicatorilor de rezultat ai proiectului (obligatoriu minim 1/3 din durata de implementare). Existența acestui plan asiguratoriu este condiția fără de care proiectul nu va fi recomandat spre finanțare

- deoarece achiziționarea de terenuri poate conduce la întârzieri și riscuri suplimentare, cu impact major în implementare, este foarte posibil ca în procesul de evaluare de conținut aceste riscuri să fie semnalate de către evaluator, în mod distinct, urmând să fie luate în calcul de către Comitetul de Selecție la luarea deciziei privind acordarea (sau nu) a finanțării pentru achiziționarea terenului sau chiar pentru întregul proiect

Întrebarea nr. 12: Un proiect care include activități de dezvoltare și furnizare de servicii socio-medice într-un centru de zi construit în cadrul unui proiect finanțat prin POR respectă regula evitării suprapunerii cu alte inițiative similare și a dublei finanțări? Menționăm că dezvoltarea și furnizarea de servicii socio-medice este o obligație de asigurare a sustenabilității proiectului POR din partea beneficiarului, prin identificarea de alte surse de finanțare.

Răspuns: Potrivit documentelor Apelului, nu sunt eligibile cheltuielile pentru susținerea activităților care au fost finanțate din alte surse și care constituie obligații de sustenabilitate ale beneficiarului de finanțare, având în vedere că există riscul dublei finanțări.

În situația în care prin POR 2014-2020 se înființează un centru cu finanțare strict pentru componentă de infrastructură, iar costurile aferente funcționării acestuia trebuie să fie asumate de către beneficiarul investiției prin identificarea altor surse de finanțare, Programul Dezvoltare locală poate fi una dintre sursele de finanțare a costurilor aferente furnizării de servicii, cu condiția respectării cerințelor de finanțare din documentele apelului nr. 4 Dezvoltare locală.